

edukacja – oferta dla grup zorganizowanych

REGULAMIN

dokumentowania zajęć edukacyjnych i spotkań muzealnych oraz zwiedzania ekspozycji muzealnych w Muzeum Podlaskim w Białymstoku

Muzeum w Bielsku Podlaskim prowadzi działalność edukacyjną, której celem jest przybliżenie dzieciom i młodzieży historii Bielska Podlaskiego i okolic, rozbudzenie zainteresowania szeroko rozumianą sztuką, kształtowanie wrażliwości estetycznej, przygotowanie do udziału w życiu kulturalnym. Skierowana jest ona do wszystkich grup wiekowych – dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Na ofertę edukacyjną Muzeum w Bielsku Podlaskim składają się lekcje muzealne oraz zajęcia interaktywne łączące wiedzę teoretyczną z zajęciami praktycznymi. Obejmują zagadnienia m.in. zakresu historii, archeologii, sztuki, etnografii.

Zajęcia prowadzone są dla grup liczących nie więcej niż 30 osób.

Prosimy o wcześniejszą rezerwację terminu, tel. 85 730 22 44 tel. kom. 509 336 841 (nie prowadzimy zajęć z grupami wcześniej nie zgłoszonymi).

Czas trwania zajęć: 45 – 60 minut.

Obowiązują następujące opłaty:

lekcja muzealna

- dzieci i młodzież szkolna – 7 zł od osoby, z Kartą Dużej Rodziny – 4 zł od osoby
- grupy przedszkolne – 6 zł od osoby, z Kartą Dużej

Rodziny – 4 zł od osoby

zajęcia interaktywne

- dzieci i młodzież szkolna – 8 zł od osoby, z Kartą Dużej Rodziny – 4 zł od osoby
- grupy przedszkolne – 6 zł od osoby, z Kartą Dużej Rodziny – 4 zł od osoby

I. CYKLE WARSZTATÓW INTERAKTYWNYCH:

POCIĄG DO OJCZYZNY

Proszę wsiadać, drzwi zamykać! Już w bieżącym roku szkolnym ze stacji Muzeum w Bielsku Podlaskim odjeżdża wyjątkowy POCIĄG DO OJCZYZNY. To patriotyczna podróż, na którą zapraszamy uczniów klas I-V szkół podstawowych oraz starszych przedszkolaków. Zapraszamy w podróż, która sprawi, że poczujecie pociąg do swojej małej ojczyzny, pokochacie Bielsk oraz będziecie dumni z jego historii i miejsca swojego pochodzenia.

Tematy zajęć:

1. **Historia ukryta w ziemi** Podczas zajęć ujawnimy, co o najstarszych dziejach Bielska Podlaskiego mogą nam powiedzieć przedmioty wydobyte z ziemi. Zapoznamy się także ze znaleziskami archeologicznymi z terenu Bielska i okolic oraz wejdziemy w rolę archeologa pracując na specjalnie przygotowanych stanowiskach archeologicznych.
2. **Spacerkiem po mieście** Sentymentalna podróż do lat minionych i historii Bielska Podlaskiego, dla tych wszystkich, którzy na co dzień lubią filmy kostiumowe i opowieści spod znaku płaszcza i szpady. Uczestnicy zapoznają się z niezwykle ciekawymi dziejami miasta, poznają ważne dokumenty oraz postacie, bez których Bielsk nie byłby taki, jakim go znamy dzisiaj. Lekcja przybliży uczestnikom zajęć zabytki miasta. Spacerując po wielkoformatowym planie miasta dzieci poznają

zabytkowe budowle i ich rozmieszczenie w różnych częściach miasta.

3. **Tajemnice bielskiego ratusza** Stary budynek ratusza kryje wiele tajemnic. To jeden z ważniejszych obiektów w krajobrazie miasta i jego wizytówka. Podczas zajęć poznamy jego historię oraz funkcje, które pełnił od momentu powstania do teraz. Ponadto przybliżymy Wam postać fundatorki ratusza i jej sławnego męża oraz weźmiemy pod lupę sam budynek, a konkretnie jego makietę. Z tych zajęć wyjdziecie z własnoręcznie wykonaną pocztówką z wizerunkiem bohatera zajęć.
4. **Bielsk zaklęty w fotografii** Na wystawie „Bielsk Podlaski w starej fotografii” uczestnicy zajęć przyjrzą się kadrom miasta sprzed lat, odnajdą na nich znajome budowle oraz obiekty, które zniknęły na zawsze z jego krajobrazu. Zapoznamy was z bielskimi fotografiami sprzed lat oraz przybliżymy kulisy ich działalności. Na zajęciach uczestnicy wykonają pocztówką miasta w tradycyjnej technice cyjanotypii.
5. **Twój herb – Twoje logo** Zajęcia dla tych, którzy chcą się wyróżnić z tłumu i stworzyć własny znak rozpoznawczy – logo, ikonka w rozumieniu współczesnym i herb w znaczeniu historycznym. Uczestnicy zajęć dowiedzą się, czym jest herb, na jakich zasadach był tworzony oraz poznają historię herbu Bielska Podlaskiego. Podsumowaniem zajęć będzie wykonanie herbu swojej rodziny z zachowaniem zasad heraldycznych.
6. **Czym jest drzewo bez korzeni?** Jest tym, czym człowiek bez swojej historii. Dlatego proponujemy lekcję, która zachęci do poznawania historii własnej rodziny. Uczestnicy poznają stopnie pokrewieństwa i powinowactwa, dowiedzą się, jak rozpocząć poszukiwania genealogiczne oraz zapoznają się z zasadami budowy drzewa genealogicznego i samodzielnie „posadzą” własne drzewo genealogiczne. Lekcję uatrakcyjni prezentacja oryginalnych dokumentów metrykalnych oraz dowodów osobistych z muzealnych zbiorów.

7. **O tym, jak Izabela Branicka o Bielsk Podlaski dbała** Postać Izabeli Branickiej jest silnie związana z historią Bielska Podlaskiego. Podczas zajęć dzieci będą mogły bliżej poznać jej postać oraz dowiedzą się, czym zasłużyła się dla miasta. Na koniec wykonają wachlarz bohaterki zajęć.
8. **„Grzeczność nie jest nauką łatwą, ani małą...”** Motywem przewodnim zajęć będą zasady dobrego wychowania, a w szczególności te, które obowiązywały przy stole. Dzieci dowiedzą się, jaki reguł należało przestrzegać w dawnych czasach oraz zastanowią się, które z nich mają zastosowanie obecnie. Punktem wyjścia do zajęć będą makatki na wystawie czasowej „Modne makatki”. Na koniec dzieci wykonają własne makatki.
9. **Z Branickimi przez Podlasie** Izabela i Jan Klemens Branicki to postacie silnie związane z historią województwa podlaskiego. Zajęcia przybliżą uczestnikom ich zasługi nie tylko dla naszego miasta, ale także dla całego regionu. Dowiedzą się także, dlaczego są postrzegani jako mecenas kultury i sztuki. Na koniec lekcji dzieci zaprojektują i wykonają makietę ogrodu barokowego.

Zajęcia prowadzone są dla grup liczących nie więcej niż 30 osób.

**Prosimy o wcześniejszą rezerwację terminu, tel. 85 730 22 44
tel. kom. 509 336 841**

(nie prowadzimy zajęć z grupami wcześniej nie zgłoszonymi).

Czas trwania zajęć: 45 – 120 minut

Opłaty: dzieci i młodzież szkolna – 7 zł od osoby, z Kartą Dużej Rodziny – **2 zł** od osoby

▪ **TWÓJ HERB – TWOJE LOGO**

Muzeum w Bielsku Podlaskim Oddział Muzeum Podlaskiego w Białymstoku zaprasza na zajęcia „Twój herb – Twoje logo” wszystkich, którzy chcą się wyróżnić z tłumu i stworzyć własny znak rozpoznawczy – logo. Uczestnicy zajęć dowiedzą się również czym jest herb, na jakich zasadach był tworzony oraz poznają historię herbu Bielska Podlaskiego.

Zajęcia są dedykowane dla grup zorganizowanych (najstarsze grupy przedszkolne oraz klasy 1-3 szkół podstawowych).

▪ **RĘCZNIKOWA DRAKA DLA UCZNIKA**

To cykl interaktywnych warsztatów etnograficzno – plastycznych dla uczniów szkół podstawowych. Podczas zajęć dzieci poznają proces powstawania ręcznika. Warsztaty są niezwykłą wyprawą w świat tradycyjnej kultury ludowej Ziemi Bielskiej. Tematy zajęć:

1. Zanim utkano ręcznik
2. Hafty i koronki
3. Ręcznikowa łąka
4. W wiejskiej izbie
5. W tradycji ludowej
6. Z kufra prababci

▪ OD NASIONKA DO RĘCZNIKA LUDOWEGO

To cykl zajęć interaktywnych realizowanych na wystawie „Tajemniczy ręcznik”. Zajęcia prowadzone są w oparciu o pakiety edukacyjne, które uczestnicy zajęć otrzymują bezpłatnie.

Tematy dla klas II – VI szkół podstawowych:

1. **Muzeum – kulisy pracy.** To zajęcia wprowadzające w kulisy pracy muzealników. Uczestnicy dowiadują się, czym jest wymieniona instytucja, w jakim celu i w jaki sposób pozyskuje zabytki oraz otrzymują „dawkę” fachowego słownictwa muzealnego, które pozwoli im się znaleźć w każdej przestrzeni muzealnej.
2. **Zanim utkano ręcznik.** Przy wykorzystaniu zbiorów muzealnych, w tym narzędzi służących do obróbki lnu, eksponatów z wystawy czasowej „Tajemniczy ręcznik” oraz pakietu edukacyjnego, uczestnicy zajęć zapoznają się z procesem powstawania tkaniny lnianej.
3. **Hafty i koronki.** Czym różni się haft krzyżykowy od płaskiego? Jakie motywy wykorzystywano w hafcie i koronce? Odpowiedź na te i inne pytania uczestnicy zajęć znajdą na wystawie „Tajemniczy ręcznik”.
4. **Tajemnicze symbole.** Ręczniki ludowe są przestrzenią, w której doskonale czują się symbole. Zajęcia o nich w atrakcyjny sposób wyjaśniają, że w barwie i ornamentyce ręcznikowej nie ma przypadku, a symbolika stosowana przez twórczynie ludowe to przekaz, który w prosty

sposób sami jesteśmy w stanie rozszyfrować.

5. **W tradycji ludowej.** Zanim ręcznik trafił do Muzeum, zajmował centralną część izby mieszkalnej, zwaną świętym katem, a także uczestniczył w ważnych wydarzeniach rodzinnych jak ślub czy narodziny dziecka. Z tych zajęć uczestnicy wyniosą garść wiedzy na temat roli ręcznika ludowego w codziennym życiu ludzi.

Tematy dla klas VII – VIII szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych:

1. **Zanim utkano ręcznik.** Przy wykorzystaniu zbiorów muzealnych, w tym narzędzi służących do obróbki lnu, eksponatów z wystawy czasowej „Tajemniczy ręcznik” oraz pakietu edukacyjnego, uczestnicy zajęć zapoznają się z procesem powstawania tkaniny lnianej.
2. **Hafty i koronki.** Czym różni się haft krzyżykowy od płaskiego? Jakie motywy wykorzystywano w hafcie i koronce? Odpowiedź na te i inne pytania uczestnicy zajęć znajdą na wystawie „Tajemniczy ręcznik”.
3. **Tajemnicze symbole.** Ręczniki ludowe są przestrzenią, w której doskonale czują się symbole. Zajęcia o nich w atrakcyjny sposób wyjaśniają, że w barwie i ornamentyce ręcznikowym nie ma przypadku, a symbolika stosowana przez twórczynie ludowe to przekaz, który w prosty sposób sami jesteśmy w stanie rozszyfrować.
4. **W tradycji ludowej.** Zanim ręcznik trafił do Muzeum, zajmował centralną część izby mieszkalnej, zwaną świętym katem, a także uczestniczył w ważnych wydarzeniach rodzinnych jak ślub czy narodziny dziecka. Z tych zajęć uczestnicy wyniosą garść wiedzy na temat roli ręcznika ludowego w codziennym życiu ludzi.

Gra planszowa „Od nasionka do ręcznika” – podsumowanie cyklu zajęć. Wielkoformatowa gra planszowa będzie okazją do podsumowania i sprawdzenia wiedzy zdobytej podczas cyklu zajęć „Od nasionka do ręcznika ludowego”.

II. LEKCJE MUZEALNE:

1. **Muzeum bez ściemy.** Zajęcia, które pokazują całą prawdę o pracy muzealników oraz wyjaśniają rolę i misję tej instytucji.
2. **Arytmometr kontra tablet.** To muzealny ring, na którym zmierzy się stara myśli techniczna ze współczesnymi wynalazkami.
3. **Wehikuł czasu.** Sentymentalna podróż do lat minionych i historii Bielska Podlaskiego.
4. **Czym jest drzewo bez korzeni?** Jest tym, czym człowiek bez swojej historii. Dlatego proponujemy lekcję, która zachęci do poznawania historii własnej rodziny.
5. **Twój herb – Twoje logo.** Zajęcia dla tych, którzy chcą się wyróżnić z tłumu i stworzyć własny znak rozpoznawczy – logo. Uczestnicy zajęć dowiedzą się również czym jest herb, na jakich zasadach był tworzony oraz poznają historię herbu Bielska Podlaskiego.
6. **„Soroczka style”** To doskonała okazja, aby zobaczyć tradycyjny strój ziemi bielskiej i dowiedzieć się czegoś więcej o krojach, surowcach czy zdobieniach, które cenili sobie nasi przodkowie, a które my możemy z powodzeniem wykorzystywać we współczesnej modzie.
7. **„Gęsim piórem pisanie”** To zajęcia z kaligrafii, umożliwiające zmierzenie się z niełatwą sztuką pisania gęsim piórem.
8. **„Czerpanie papieru”** Oprócz dawki wiedzy na temat historii papiernictwa proponujemy wykonanie artystycznych i ekologicznych kartek z makulatury

i zużytych papierów.

9. **„Wypukłe techniki graficzne”** Na zajęciach uczestnicy zapoznają się z różnorodnymi technikami graficznymi oraz wykonują własne matryce i odbitki w technice linorytu.

III. ZAJĘCIA INTERAKTYWNE:

Moja pierwsza wizyta w muzeum

Uczestnicy: grupy zorganizowane z przedszkoli (3-6 lat).

To zajęcia wprowadzające w kulisy pracy muzealników. Uczestnicy dowiadują się, czym jest wymieniona instytucja, w jakim celu i w jaki sposób pozyskuje zabytki oraz otrzymują „dawkę” fachowego słownictwa muzealnego, które pozwoli im się znaleźć w każdej przestrzeni muzealnej. W ramach zajęć przedszkolacy samodzielnie przygotowują swoją pierwszą ekspozycję.

Zrób to sam – spotkania z rękodziełem

1. **Warsztaty wielkanocne.** Uczestnicy warsztatów zapoznają się z tradycyjnymi elementami kultury i obrzędami związanymi z okresem wielkanocnym. Wykonają bibułkowe kwiaty, stworzą kartki techniką wycinanki oraz linorytu.
2. **Warsztaty bożonarodzeniowe.** Uczestnicy warsztatów zapoznają się z tradycyjnymi elementami kultury i obrzędami związanymi ze Świętami Bożego Narodzenia. W części warsztatowej wykonają tradycyjne ozdoby choinkowe z papieru i bibuły, takie jak gwiazdy, anioły, jeżyki, łańcuchy i wiele innych.
3. **Warsztaty ceramiczne.** Uczestnicy zapoznają się z rzemiosłem garncarskim, które przez wieki kwitło w

okolicach Bielska Podlaskiego. W ramach zajęć wypróbuje różne techniki kształtowania gliny – od ręcznego lepienia naczyń, przez toczenie na kole garncarskim, po formy przestrzenne.

Spotkania ze sztuką

1. **Sztuka dla malucha.** Cykl warsztatów, których grupę docelową stanowią dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie klas 0-III. Poprzez zabawę, warsztat plastyczny oraz prezentację wybranych dzieł współczesnej kolekcji muzealnej prac bielskich artystów przybliżymy dzieciom takie pojęcia ze świata sztuki, jak barwa, kształt, forma, czy linia.
2. **Czarne na białym.** To cykl warsztatów, podczas których przybliżymy niekoniecznie i nie zawsze czarno – biały świat grafiki. Postaramy się, aby uczestnicy wyszli z zajęć bogatsi o wiedzę i umiejętności z zakresu kalkografu, frotażu, monotypii i linorytu.